

**Schéma štátnej pomoci na obnovu a udržanie potenciálu lesného
hospodárstva vo vojenských obvodoch a na územiach slúžiacich na
zabezpečenie úloh obrany štátu
v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky**

Číslo pomoci: SA.105138 (2022/N)

Pomoc schválená:

Schéma štátnej pomoci na obnovu a udržanie potenciálu lesného hospodárstva vo vojenských obvodoch a na územiach slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany štátu v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky (ďalej len „schéma“) je vypracovaná v súlade s bodom 37. Oznámenia Komisie - Usmernenia o štátnej pomoci v odvetviach poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach (2022/C 485/01).

Schémou sa zabezpečí realizácia akcií a činností na zabezpečenie udržateľného obhospodarovania lesov zahŕňajúcich udržanie alebo obnovu lesného ekosystému, biologickej diverzity, dosiahnutie a udržanie ekologickej stability, priaznivého stavu životného prostredia, odstránenia následkov živelných pohrôm, katastrofických a iných nepriaznivých poveternostných udalostí, na zabezpečenie prevencie a odstraňovania škôd spôsobených lesnými požiarmi, prevencie, zmiernenia a zastavenia vplyvu škodlivých biotických a abiotických činiteľov v lesných porastoch vo vojenských obvodoch Slovenskej republiky alebo na územiach slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany Slovenskej republiky, na zlepšenie odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných systémov v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky.

A. Preambula

Súčasný stav lesov Slovenskej republiky je ovplyvnený dlhodobým negatívnym pôsobením biotických, abiotických a antropogénnych škodlivých činiteľov.

Koncepcia pomoci na obnovu a udržanie potenciálu lesného hospodárstva je zameraná na udržanie a zlepšenie zdravotného stavu lesov vo vojenských obvodoch a na územiach slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany štátu v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky, na podporu ich ekologickej a ochrannej funkcie v súvislosti s ochranou, obnovou a zlepšením životného prostredia v nich a na zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch. Realizáciou schémy nedôjde k porušeniu uplatniteľných právnych predpisov Únie v oblasti ochrany životného prostredia.

Schéma nie je určená na pomoc drevospracujúcemu priemyslu ani na komerčne rentabilnú ťažbu dreva, prepravu dreva alebo spracovanie dreva alebo iných lesných zdrojov na výroby, prípadne na výrobu energie. Pomoc sa nemôže poskytnúť na výrub, ktorého prvotným účelom je komerčne rentabilná ťažba dreva, ani na jednoduchú obnovu lesa.

B. Právny základ a súvisiace predpisy

Právnym základom pre poskytnutie pomoci sú:

1. Oznámenie Komisie - Usmernenia o štátnej pomoci v odvetviach poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach (2022/C 485/01) (ďalej len „usmernenia“).
2. Príloha I nariadenia Komisie (EÚ) č. 2022/2472 zo 14. decembra 2022, ktorým sa určité kategórie pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach vyhlasujú za zlučiteľné s vnútorným trhom pri uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „Príloha I nariadenia č. 2022/2472“).
3. Zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) (ďalej len „zákon o štátnej pomoci“).
4. Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o lesoch“),
5. Zákon č. 435/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 435/2010 Z. z.“),

Ďalšie právne predpisy súvisiace s poskytovaním pomoci podľa tejto schémy:

1. Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“),
2. Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
3. Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“).

C. Účel pomoci

Účelom poskytovania pomoci je poskytovať pomoc pre odvetvie lesného hospodárstva, ktorá sa poskytuje výlučne ako štátna pomoc a je zameraná na:

1. investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenia životaschopnosti lesov podľa oddielu 2.1. usmernení
 - prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch spôsobených lesnými požiarimi, prírodnými katastrofami, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, katastrofickými udalosťami, udalosťami súvisiacimi so zmenou klímy,

- napadnutím škodcami a prepuknutím chorôb (bod 2.1.3. usmernení),
 - investície do infraštruktúry súvisiacej s rozvojom, modernizáciou alebo prispôbením odvetvia lesného hospodárstva (bod 2.1.6. usmernení),
 - investície na zlepšenie odolnosti a environmentálnej hodnoty, ako aj potenciálu lesných ekosystémov (bod 2.1.4. usmernení),
 - zmierňovanie zmeny klímy (bod 2.1.4. usmernení),
2. inú pomoc odvetviu lesného hospodárstva, ktorá sleduje ekologické, ochranné a rekreačné ciele podľa oddielu 2.8. usmernení
- osobitné opatrenia a intervencie v odvetví lesného hospodárstva s hlavným cieľom prispieť k zachovaniu alebo obnove lesného ekosystému a biologickej diverzity alebo tradičného krajinného rázu (bod 2.8.1. usmernení),
 - zabezpečenie vyváženého a zdravého rastu stromov v odvetví lesného hospodárstva (bod 2.8.2. usmernení),
 - obnova a udržiavanie prírodných cestičiek, krajinných prvkov a štruktúr a prirodzeného biotopu zvierat v odvetví lesného hospodárstva (bod 2.8.3. usmernení),
 - pomoc na udržiavanie ciest na účely predchádzania lesným požiarom (bod 2.8.4. usmernení).

D. Poskytovateľ pomoci

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (ďalej ako „Poskytovateľ“)

Kutuzovova 8

832 47 Bratislava

Slovenská republika

Tel.: + 421 2 960 317 804

Fax.: + 421 2 442 532 42

E-Mail: USRK@mil.sk

Webové sídlo: www.mosr.sk

Pôsobnosť Poskytovateľa je ustanovená zákonom č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

Poskytovateľ nepoveril iný subjekt vykonávaním tejto schémy.

E. Prijemca pomoci (oprávnený žiadateľ)

Prijemcom pomoci je podnik v zmysle čl. 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, t. j. subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právny status a spôsob financovania. Je právnickou osobou, vykonávajúcou správu lesného majetku vo vlastníctve štátu vo vojenských obvodoch a na územiach slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany štátu podľa zákona o lesoch.

Prijemcom pomoci je podnik spĺňajúci kritériá pre mikropodniky, malé a stredné podniky stanovené v prílohe I nariadenia č. 2022/2472 a veľký podnik, ktorý nespĺňa kritériá ustanovené v prílohe I nariadenia č. 2022/2472 pre MSP.

Príjemcom pomoci nemôže byť v súlade s kapitolou 2, článkom 2.2. Rozsah uplatňovania, bodom 23. usmernení podnik v ťažkostiach. Podnik v ťažkostiach je definovaný v kapitole 2, článku 2.4. bod 63 usmernení. Zásada neposkytovania štátnej pomoci podnikom vo finančných ťažkostiach sa však nevzťahuje na kompenzačnú pomoc týkajúcu sa škôd spôsobených prírodnými katastrofami a mimoriadnymi udalosťami uvedenú v časti II, oddieloch 2.1.3 a 2.8.1 v súlade s kapitolou 2, bodom 23 usmernení.

Príjemcom pomoci nebude schválená pomoc, v súlade s oddielom 3.1.3. Neporušenie príslušných ustanovení a všeobecných zásad právnych predpisov Únie bodom 64. usmernení, na činnosti súvisiace s vývozom do tretích krajín alebo členských štátov, ktorá by priamo súvisela s vyváženými množstvami, pomoc podmienenú uprednostnením domáceho tovaru pred dovázaným tovarom, ani pomoc na vytvorenie a prevádzkovanie distribučnej siete alebo na krytie iných výdavkov spojených s vývoznými činnosťami. Pomoc na krytie nákladov spojených s účasťou na veľtrhoch, so štúdiami alebo poradenskými službami potrebnými na uvedenie nového alebo existujúceho výrobu na nový trh spravidla nepredstavuje pomoc na podporu vývozu.

Pri posudzovaní pomoci poskytnutej podniku, voči ktorému sa nárokuje vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Európskej komisie, ktorým bola pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom, Poskytovateľ zohľadní výšku pomoci, ktorá sa má ešte od podniku vymôcť. To sa nevzťahuje na pomoc na náhradu škody spôsobenej prírodnými katastrofami a mimoriadnymi udalosťami podľa čl. 107 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Pomoc bude poskytovaná vo všetkých regiónoch Slovenska.

F. Oprávnené projekty

Oprávnené projekty sú zamerané na udržanie alebo obnovu produkčného potenciálu lesov, na zavádzanie preventívnych opatrení a ozdravných opatrení a na odstraňovanie lesných škôd.

Oprávneným projektom podľa zákona č. 435/2010 Z. z. je:

1. úhrada zvýšených nákladov na poľnohospodársku výrobu a hospodárenie v lesoch z dôvodu výcviku ozbrojených síl Slovenskej republiky vo vojenskom obvode alebo na územiach slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany štátu (podľa oddielu 2.8.1. usmernení),
2. akcie a činnosti na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability, priaznivého stavu životného prostredia a na odstránenie následkov živelných pohrôm vo vojenskom obvode alebo na územiach slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany štátu, ktorými sú:
 - a) odstraňovanie invázných druhov (podľa oddielu 2.1.3. usmernení),
 - b) údržba protipožiarnych pásov (podľa oddielu 2.1.3. usmernení),
 - c) odstraňovanie následkov požiarov, zosuvov, lesných kalamít a povodní (podľa oddielu 2.1.3. usmernení),
 - d) realizácia mechanických, chemických a biologických opatrení na predchádzanie, zmiernenie a zastavenie vplyvu škodlivých abiotických a biotických činiteľov

- v lesných porastoch (podľa oddielu 2.1.3. usmernení),
- e) zabezpečovanie a realizácia technológií zameraných na prevenciu, monitorovanie a obmedzovanie poškodzovania zdravotného stavu lesných ekosystémov (podľa oddielu 2.1.3. usmernení),
- f) zabezpečovanie priaznivého stavu osobitne chránenej časti prírody a krajiny (podľa oddielu 2.1.4. usmernení),
- g) investície do hmotného a nehmotného majetku, ktoré sa týkajú infraštruktúry súvisiacej s rozvojom, modernizáciou alebo prispôbením odvetvia lesného hospodárstva (podľa oddielu 2.1.6 usmernení),
- h) revitalizácia lesných pozemkov, lesných porastov a iných ekosystémov, realizácia opatrení zameraných na predchádzanie a na obmedzovanie poškodzovania a ničenia ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov (podľa oddielu 2.8.1.usmernení),
- i) opatrenia protipovodňovej ochrany, meliorácia pozemkov a rekultivačné opatrenia (podľa bodu 2.8.2. usmernení),
- j) výstavba priepustov a pevných brodov (podľa oddielu 2.8.2. usmernení),
- k) výstavba a rekonštrukcia čistiarní odpadových vôd, žump, záchytných nádrží a protipožiarnych vodných nádrží (podľa oddielu 2.8.2. usmernení),
- l) obnova a udržiavanie prírodných cestičiek (podľa oddielu 2.8.3. usmernení),
- m) obnova a udržiavanie protipožiarnych pásov vo vojenských lesoch, ktorá prispieva k ochrane vojenských lesov a predchádzaniu lesných požiarov (podľa oddielu 2.8.4. usmernení),
- n) vypracovanie a realizácia ekologických projektov (podľa oddielu 2.8.2. usmernení),
- o) trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch (podľa oddielu 2.1. a 2.8. usmernení).

Neoprávnenými projektmi sú projekty, na ktoré žiadateľ poberá dotáciu z iných rozvojových programov poľnohospodárstva a rozvoja vidieka, iných nástrojov spoločnej poľnohospodárskej politiky alebo z iných verejných zdrojov.

G. Oprávnené náklady

Oprávnenými nákladmi v nadväznosti na účel pomoci sú:

- náklady súvisiace s oddielom 2.1.3.

- pomoc na vytvorenie ochranej infraštruktúry. V prípade vypuknutia požiarov sa z prostriedkov pomoci môže kryť aj pomoc, ktorá slúži ako príspevok na náklady týkajúce sa údržby,
- pomoc na miestne preventívne činnosti malých rozmerov proti požiaru alebo proti iným prírodným nebezpečenstvám,
- pomoc na vytvorenie a vylepšenie zariadení na monitorovanie lesných požiarov, výskytu škodcov, invázií nepôvodných druhov a chorôb, ako aj komunikačného vybavenia,
- pomoc na obnovu lesného potenciálu poškodeného požiarom, prírodnými katastrofami, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodnej katastrofe, inými nepriaznivými poveternostnými udalosťami, škodcami rastlín, invázií nepôvodnými druhmi, katastrofickými udalosťami a udalosťami súvisiacimi so zmenou klímy. V prípade škody spôsobenej nepriaznivými poveternostnými udalosťami, ktoré možno prirovnať k prírodnej katastrofe, alebo škodcami rastlín alebo invázií nepôvodnými druhmi, ak sa táto škoda dá dať do súvisu so zmenou klímy, by sa

prijemcovia mali snažiť do obnovy zahrnúť opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy s cieľom minimalizovať škody a straty spôsobené podobnými udalosťami v budúcnosti. V prípade obnovy lesného potenciálu uvedenej v tomto bode sa pomoc môže poskytnúť až po formálnom uznaní výskytu aspoň jednej z udalostí uvedenej vyššie príslušným orgánom SR a prípadne až po tom, čo prijemca predložil dôkaz o vhodných nástrojoch riadenia rizík na riešenie potenciálneho výskytu udalosti, ktorá spôsobila škodu, v budúcnosti. Takéto primerané nástroje riadenia rizika môžu zahŕňať pokrytie škody poisťnou zmluvou alebo vzájomným fondom alebo preventívne opatrenia, ktoré sú vhodné na zamedzenie určitého druhu udalosti, ktorá spôsobuje škodu. V prípade pomoci na prevenciu škôd v lesoch spôsobených škodcami rastlín alebo inváznymi nepôvodnými druhmi musí byť riziko výskytu škodcov alebo invázných nepôvodných druhov doložené vedeckými dôkazmi a uznané verejnou vedeckou organizáciou,

- pomoc na investície súvisiace s udržiavaním zdravia lesov,

- náklady súvisiace s oddielom 2.1.4.

- pomoc na investície určené na plnenie environmentálnych záväzkov s cieľom poskytovať ekosystémové služby, zvyšovať spoločenskú hodnotu lesov a zalesnenej pôdy v príslušnej oblasti alebo zlepšovať potenciál ekosystémov z hľadiska zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu bez toho, aby sa vylučovali ekonomické výhody z dlhodobého hľadiska,

- náklady súvisiace s oddielom 2.1.6.

- pomoc na investície do hmotného a nehmotného majetku, ktoré sa týkajú infraštruktúry súvisiacej s rozvojom, modernizáciou alebo prispôbením odvetvia lesného hospodárstva vrátane prístupu k lesnej pôde,

- náklady súvisiace s oddielom 2.8.1.

- pomoc na výsadbu, prerezávanie, prered'ovanie a výrub stromov a inej vegetácie v existujúcich vojenských lesoch, odstraňovanie padnutých stromov, ako aj na náklady na plánovanie takýchto opatrení, ak hlavným cieľom takýchto opatrení je prispieť k udržaniu alebo obnove lesného ekosystému a biodiverzity alebo tradičného krajinného rázu,
- pomoc na náklady na ošetrovanie proti škodcom, chorobám stromov a inváznym nepôvodným druhom a na prevenciu šírenia škodcov, chorôb stromov a invázných nepôvodných druhov,

- náklady súvisiace s oddielom 2.8.2.

- pomoc na zabezpečenie vyváženého a zdravého rastu stromov,
- pomoc na zachovanie a zlepšovanie kvality pôdy hnojením a iným ošetrovaním s cieľom zachovať jej prirodzenú rovnováhu, znižovať nadmernú hustotu vegetácie a zabezpečovať dostatočné zadržiavanie vody a riadne odvodňovanie. V dôsledku týchto opatrení pomoci nesmie dôjsť k zníženiu biologickej diverzity a presakovaniu živín. Opatrenia nesmú mať negatívny účinok na prírodné vodné ekosystémy či zóny ochrany vôd,

- náklady súvisiace s oddielom 2.8.3.

- pomoc na obnovu a údržbu prírodných cestičiek, krajinných prvkov a štruktúr a prirodzeného biotopu zvierat vrátane nákladov na plánovanie,

- náklady súvisiace s oddielom 2.8.4.

- pomoc na udržiavanie ciest v súvislosti s predchádzaním lesným požiarom.

Oprávnené náklady musia byť v súlade s plánom ochrany lesov vypracovaným SR a najmä s preventívnymi a obnovnými opatreniami stanovenými v pláne ochrany lesov.

Oprávnennými nákladmi sú náklady na škodu vynaložené priamo v dôsledku udalosti, ktorá škodu spôsobila, na základe posúdenia verejného orgánu, nezávislého znalca uznaného orgánom poskytujúcim pomoc alebo poisťovne.

Oprávnennými nákladmi sú tie, ktoré žiadateľovi vznikli po podaní žiadosti o poskytnutie dotácie.

Neoprávnenými nákladmi sú

- a) náklady na projekt vynaložené pred podaním žiadosti o poskytnutie dotácie – v takom prípade je celý projekt neoprávnený,
- b) náklady na prevádzkový kapitál,
- c) nákup platobných nárokov,
- d) nákup pozemku za sumu presahujúcu 10 % celkových oprávnených výdavkov na dotknutú operáciu,
- e) úrokové sadzby z dlžných súm okrem grantov poskytnutých vo forme úrokových dotácií alebo dotácií záručných poplatkov,
- f) náklady na nákup osobných a nákladných automobilov, strojov, zariadení a technológií, s výnimkou zariadení a technológií protipožiarnych a monitorovacích systémov,
- g) refundovateľné, refundované alebo inak preplatené dane, clá a dovozné prirážky,
- h) daň z pridanej hodnoty,
- i) prevádzkové náklady (okrem priamych prevádzkových nákladov na realizáciu projektu) a náklady na údržbu s výnimkou údržby protipožiarnych nádrží, pásov a priesekov,
- j) náklady na bankové poplatky, úroky z dlhu, náklady na záruku a podobné poplatky,
- k) náklady na nájomné poplatky,
- l) náklady vynaložené v hotovosti s výnimkou vlastnej práce,
- m) náklady na poradenské a konzultačné služby,
- n) náklady na projektovú dokumentáciu.

Pomoc nemôže byť poskytnutá na činnosti súvisiace s poľnohospodárstvom v oblastiach, na ktoré sa vzťahujú agroenvironmentálno-klimatické záväzky uvedené v časti II oddiel 1.1.4. usmernení.

Pomoc nemôže byť poskytnutá na stratu príjmu v dôsledku požiarov, prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí, ktoré možno prirovnať k prírodnej katastrofe, iných nepriaznivých poveternostných udalostí, napadnutia škodcami rastlín, výskytu invázií nepôvodných druhov, katastrofických udalostí a udalostí súvisiacich so zmenou klímy.

H. Forma pomoci

Pomoc podľa tejto schémy sa poskytuje formou nenávratnej dotácie Poskytovateľa, ktorá bude poskytnutá na základe písomnej Zmluvy o poskytnutí dotácie.

I. Výška a intenzita pomoci

Na účely výpočtu intenzity pomoci sa použijú číselné údaje pred odpočítaním daní alebo iných platieb. Oprávnené náklady je potrebné doložiť príslušnou dokumentáciou, ktorá je prehľadná a rozpisaná na jednotlivé položky.

Intenzita pomoci je výška pomoci vyjadrená ako percento oprávnených výdavkov projektu. Platba je pri dodržaní stanovených podmienok poskytovaná v plnej výške z verejných zdrojov.

Maximálna výška pomoci z celkových oprávnených výdavkov je 100 %.

Pomoc poskytnutá na oprávnené náklady uvedené v bode 515 písm. d) usmernení, ako aj akékoľvek iné platby, ktoré príjemca prijal v súvislosti s rovnakými oprávnenými nákladmi vrátane platieb vyplývajúcich z iných vnútroštátnych opatrení alebo opatrení Únie, prípadne poistných zmlúv, sú obmedzené na 100% oprávnených nákladov.

Vo vzťahu k pomoci podľa oddielu 2.1.6. usmernení Poskytovateľ bude postupovať nasledovne:

- v prípade neproduktívnych investícií, investícií zameraných výlučne na zlepšenie environmentálnej hodnoty lesov a investícií do lesných ciest, ktoré sú verejnosti prístupné bezplatne a ktoré prispievajú k multifunkčnosti lesov, nesmie intenzita pomoci presiahnuť 100% oprávnených nákladov,
- vo všetkých ostatných prípadoch nesmie intenzita pomoci presiahnuť 65% oprávnených nákladov.

J. Podmienky poskytnutia pomoci

Pomoc sa môže poskytnúť žiadateľovi, ktorý uzavrel Zmluvu o poskytnutí dotácií.

Oprávnenosť žiadostí o poskytnutie dotácií (ďalej len „žiadosť“) na financovanie Poskytovateľom je podmienená splnením všetkých nasledovných kritérií spôsobilosti stanovených pre túto pomoc:

- a) investície sa musia realizovať na území Slovenskej republiky,
- b) žiadateľ nemá záväzky voči štátu po lehote splatnosti (splátkový kalendár potvrdený veriteľom sa akceptuje). Preukazuje sa pri podaní žiadosti,
- c) žiadateľ musí deklarovat', že obhospodaruje les, resp. v prípade stavebných investícií preukázat' vlastníctvo, resp. iný právny vzťah k predmetu projektu oprávňujúci užívať predmet projektu, pretrvávajúci najmenej šesť rokov po predložení žiadosti s výnimkou špecifických prípadov (nepreukazuje sa, ak bolo vydané právoplatné stavebné povolenie). V prípade nákupu pozemkov pod stavbami, ktorých technické zhodnotenie je predmetom žiadosti a nákupu pozemkov (časti určenej na výstavbu, ktorá je predmetom žiadosti), žiadateľ preukáže vlastnícky vzťah pri podaní žiadosti, ktorá súvisí s nadobudnutím príslušného pozemku. V prípade výstavby objektov sa uvedené kritérium preukazuje pri podaní žiadosti,
- d) žiadateľ musí deklarovat', že pre každú žiadosť sa použije iba jeden zdroj

financovania. Preukazuje sa formou vyhlásenia, že:

- príjemca pomoci nie je podnikom v ťažkostiach. Poskytovateľ si túto skutočnosť pri posudzovaní žiadosti overí. Táto zásada sa nevzťahuje na pomoc týkajúcu sa kompenzácie škôd spôsobených prírodnými katastrofami a mimoriadnymi udalosťami uvedenými v časti II. oddieloch 2.1.3 a 2.8.1. usmernení,
- voči príjemcovi pomoci sa nenárokuje vrátenie pomoci. V prípade, ak sa nárokuje vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Európskej komisie, ktorým bola pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom, Poskytovateľ pri posudzovaní pomoci, ktorá má byť podniku poskytnutá, zohľadní výšku pomoci, ktorá sa má ešte od podniku vymôcť. To sa nevzťahuje na pomoc na náhradu škody spôsobenej prírodnými katastrofami podľa čl. 107 ods. 2 písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- e) štátnu pomoc nemožno vyhlásiť za zlučiteľnú s vnútorným trhom v prípade, keď je poskytnutie pomoci podmienené povinnosťou príjemcu používať domáce výrobky alebo služby, ani v prípade pomoci, ktorou sa obmedzuje možnosť príjemcu využívať výsledky výskumu, vývoja a inovácií v iných členských štátoch,
- f) na pomoc na prevenciu požiarov sú oprávnené iba oblasti uvedené v pláne ochrany lesov.

Právny nárok na poskytnutie dotácie vzniká dňom nadobudnutia účinnosti uzavretej Zmluvy o poskytnutí dotácie medzi Poskytovateľom a príjemcom pomoci. Zmluva o poskytnutí dotácie nadobúda účinnosť nasledujúci deň po jej zverejnení v centrálnom registri zmlúv.

K. Stimulačný účinok

1. Žiadateľovi môže byť poskytnutá pomoc podľa tejto schémy len vtedy, ak má stimulačný účinok. Pomoc nemá na príjemcu stimulačný účinok v prípadoch, v ktorých sa práce na príslušnom projekte alebo činnosti začali vykonávať skôr, ako príjemca podal žiadosť o poskytnutie pomoci. Stimulačný účinok sa dosiahne, ak sa na základe poskytnutej pomoci žiadateľ zapojí do ďalšej činnosti prispievajúcej k rozvoju lesného hospodárstva, do ktorej by sa bez tejto pomoci nezapojil, alebo by sa zapojil len obmedzene či iným spôsobom. Žiadateľ aspoň jednu z týchto skutočností preukáže vo svojej žiadosti a Poskytovateľ si túto skutočnosť overí.
2. Pomoc pre žiadateľa nesmie súžiť na subvencovanie nákladov na činnosť, alebo na kompenzáciu bežného podnikateľského rizika spojeného s hospodárskou činnosťou, tzv. prevádzková pomoc.
3. V prípade, ak je žiadateľom veľký podnik, t. j. podnik, ktorý nespĺňa kritériá ustanovené v prílohe I nariadenia č. 2022/2472 pre MSP, predloží tento Poskytovateľovi kontrafaktuálny scenár podľa časti I oddiel 3.1.2. usmernení. Poskytovateľ v takomto prípade overí, že všetky podmienky uvedeného oddielu, vzťahujúce sa na veľké podniky sú splnené.
4. Pomoc podľa tejto schémy môže byť žiadateľovi o poskytnutie pomoci poskytnutá po zverejnení schémy v Obchodnom vestníku, po jej predchádzajúcom schválení Európskou komisiou a po splnení všetkých podmienok stanovených v schéme.

L. Kumulácia pomoci

Pomoc poskytovaná podľa tejto schémy nemôže byť kumulovaná so žiadnou inou štátnou pomocou, ani minimálnou pomocou.

M. Mechanizmus poskytovania pomoci

Poskytovateľ poskytne dotáciu na základe žiadosti v súlade so zákonom č. 435/2010 Z. z..

Žiadosť Poskytovateľovi predkladá právnická osoba, vykonávajúca správu lesného majetku vo vlastníctve štátu vo vojenských obvodoch a na územiach slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany štátu podľa zákona o lesoch.

Žiadosť musí obsahovať názov žiadateľa a informácie o veľkosti podniku, opis projektu alebo činnosti vrátane miesta, kde sa uskutočnia, dátum začatia a ukončenia realizácie, výšku pomoci potrebnú na realizáciu a oprávnené náklady.

K žiadosti žiadateľ prikladá:

- Kompletne a čitateľne vyplnený formulár žiadosti v tlačenej forme, podpísaný žiadateľom a potvrdený pečiatkou.
- Povinné prílohy k žiadosti pre príslušný účel pomoci.
- Žiadosť predkladá žiadateľ spôsobom určeným Poskytovateľom.

Povinné prílohy:

a) v prípade stavebných investícií

- 1) právoplatné stavebné povolenie v zmysle § 66 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov v prípade investícií, pri ktorých sa vyžaduje stavebné povolenie (originál alebo úradne osvedčená fotokópia) alebo kópiu žiadosti o vydanie stavebného povolenia, pričom právoplatné rozhodnutie o stavebnom povolení predloží na vyzvanie PPA pri podpise zmluvy,
- 2) ohlásenie stavebnému úradu v zmysle § 57 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pri stavebných investíciách, prípadne určených technológiách (ak nie je potrebné stavebné povolenie), vrátane písomného oznámenia stavebného úradu, že nemá námietky voči predloženému stavebnému ohláseniu, spolu s jednoduchým situačným výkresom overeným stavebným úradom a rozpočtom.

b) projektová dokumentácia v prípade, ak si to charakter realizovaného projektu vyžaduje (napr. stavebné investície), žiadateľ predkladá projektovú dokumentáciu vo formáte PDF na CD/DVD.

- c) dokumentácia súvisiaca s verejným obstarávaním v prípade, ak si to charakter realizovaného projektu vyžaduje, žiadateľ predkladá dokumentáciu súvisiacu s verejným obstarávaním v zmysle zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

N. Rozpočet

Objem finančných prostriedkov určených na realizáciu schémy na roky 2023 - 2027 je 20 000 000,00 EUR (z toho 100 % zo štátneho rozpočtu). Predpokladaný objem finančných prostriedkov v rámci schémy na jeden rok je približne 4 000 000,00 EUR.

O. Transparentnosť a monitorovanie

1. Poskytovateľ pri každom poskytnutí pomoci konečnému príjemcovi uvádza identifikačné číslo schémy, pridelené Európskou komisiou.
2. Údaje o pomoci poskytnutej jednotlivým príjemcom pomoci, t. j. úplné znenie schémy pomoci a jej vykonávacích ustanovení, totožnosť orgánu poskytujúceho pomoc a totožnosť príjemcu uverejní Poskytovateľ na svojom webovom sídle: www.mosr.sk a musia byť dostupné bez obmedzení. Záznamy, ktoré sa týkajú individuálnej pomoci, sa uchovávajú najmenej po dobu desiatich rokov od dátumu jej poskytnutia a záznamy týkajúce sa schémy pomoci sa uchovávajú najmenej po dobu desiatich fiškálnych rokov od dátumu, kedy sa poskytla posledná individuálna pomoc v rámci tejto schémy.
3. Poskytovateľ zaznamená a zhromaždí všetky informácie, ktoré sa týkajú uplatňovania schémy. Tieto záznamy budú obsahovať všetky informácie potrebné na preukázanie splnenia podmienok tejto schémy.
4. Poskytovateľ podľa § 16 ods. 4 zákona o štátnej pomoci poskytne do konca februára Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky súhrnnú správu o poskytnutej štátnej pomoci za predchádzajúci kalendárny rok.
5. Poskytovateľ podľa § 12 ods. 1 zákona o štátnej pomoci do šiestich mesiacov odo dňa poskytnutia štátnej pomoci zaznamená do centrálného registra údaje o poskytnutej štátnej pomoci a údaje o príjemcovi štátnej pomoci prostredníctvom elektronického formulára, a to v rozsahu a v štruktúre podľa osobitných predpisov pre štátnu pomoc a tiež na webovom sídle štátnej pomoci zverejní údaje podľa časti I oddiel 3.2.4. usmernení v rozsahu: úplné znenie schémy a jej vykonávacích ustanovení, totožnosť Poskytovateľa, totožnosť príjemcu, forma a výška pomoci, dátum poskytnutia pomoci, druh podniku, región, v ktorom sa príjemca nachádza hlavné hospodárske odvetvie, v ktorom príjemca vykonáva svoje činnosti.
6. Poskytovateľ kontroluje dodržiavanie všetkých podmienok stanovených v tejto schéme. Poskytovateľ uchováva doklady týkajúce sa poskytnutej dotácie počas 10 rokov od dátumu poskytnutia dotácie podľa tejto schémy.
7. Údaje o poskytnutej pomoci zverejní Poskytovateľ na svojom webovom sídle: www.mosr.sk

P. Kontrola a audit

1. Posudzovanie žiadostí, uzatváranie Zmluvy o poskytnutí dotácie, monitoring a poskytovanie platieb sa vykonáva podľa zákona č. 435/2010 Z. z..
2. Vykonávanie kontroly pomoci vychádza z legislatívy EÚ – Nariadenie Rady (EÚ) č. 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, zákona o štátnej pomoci a zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj z interných predpisov Poskytovateľa na výkon kontroly.

Subjektmi zapojenými do finančnej kontroly sú:

- a) Útvary kontroly Poskytovateľa,
 - b) Ministerstvo financií Slovenskej republiky,
 - c) Správa finančnej kontroly,
 - d) Najvyšší kontrolný úrad SR (NKÚ SR),
 - e) Európska komisia.
3. Pri kontrole poskytnutej štátnej pomoci je príjemca štátnej pomoci povinný podľa § 14 ods. 1 zákona o štátnej pomoci:
 - a) preukázať Poskytovateľovi použitie prostriedkov štátnej pomoci a oprávnenosť vynaložených nákladov,
 - b) umožniť Poskytovateľovi vykonanie kontroly
 1. použitia prostriedkov štátnej pomoci,
 2. oprávnenosti vynaložených nákladov,
 3. dodržania podmienok poskytnutia štátnej pomoci.
 4. Poskytovateľ kontroluje podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov dodržiavanie podmienok, za ktorých sa pomoc poskytla, ako aj ostatné skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na správnosť a účelovosť poskytnutej dotácie.
 5. Príjemca pomoci vytvorí zamestnancom kontrolného orgánu vykonávajúcim kontrolu primerané podmienky na riadne a včasné vykonanie kontroly a poskytne im potrebnú súčinnosť a všetky vyžiadané informácie a listiny týkajúce sa najmä realizácie dotácie.

R. Platnosť a účinnosť schémy

1. Schéma nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej zverejnenia v Obchodnom vestníku, po jej predchádzajúcom schválení Európskou komisiou.
2. Zmeny v schéme je možné vykonať formou písomných dodatkov, pričom každý dodatok nadobúda platnosť a účinnosť dňom zverejnenia schémy v znení dodatku v Obchodnom vestníku, po predchádzajúcom schválení Európskou komisiou. Uvedený postup sa

nedotýka dodatkov, ktorými sa vykonávajú zmeny schémy čisto formálneho a administratívneho charakteru – v tomto prípade dodatok nadobúda platnosť a účinnosť dňom zverejnenia schémy v znení dodatku v Obchodnom vestníku.

3. Zverejnenie schémy alebo schémy v znení dodatku v Obchodnom vestníku zabezpečí Poskytovateľ. Poskytovateľ zabezpečí zverejnenie schémy alebo schémy v znení dodatku do 10 pracovných dní od jej zverejnenia v Obchodnom vestníku aj na svojom webovom sídle.
4. Zmeny v európskej legislatíve podľa článku B. tejto schémy alebo v akejkol'vek s ňou súvisiacej legislatíve týkajúce sa ustanovení schémy musia byť premietnuté do schémy v priebehu šiestich mesiacov od nadobudnutia ich účinnosti.

S. Trvanie schémy

Platnosť a účinnosť schémy končí 31. decembra 2027.

Žiadosť musí byť podaná najneskôr do 31. marca 2027.

Zmluva o poskytnutí dotácie podľa zákona č. 435/2010 Z. z. medzi Poskytovateľom a žiadateľom musí byť podpísaná do 30. septembra 2027.

Príjemcovi môže byť poskytnutá dotácia, t. j. Zmluva o poskytnutí dotácie musí nadobudnúť platnosť a účinnosť, najneskôr 31. októbra 2027.

Preplácanie dokladov preukazujúcich výšku oprávnených nákladov skončí 31. decembra 2027.

T. Prílohy

Príloha č. 1: Vymedzenie pojmov týkajúcich sa MSP

(Príloha I nariadenia Komisie (EÚ) č. 2022/2472 zo 14. decembra 2022, ktorým sa určité kategórie pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach vyhlasujú za zlučiteľné s vnútorným trhom pri uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie)

Príloha č. 1: Vymedzenie pojmov týkajúcich sa MSP

Príloha I nariadenia Komisie (EÚ) č. 2022/2472 zo 14. decembra 2022, ktorým sa určité kategórie pomoci v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a vo vidieckych oblastiach vyhlasujú za zlučiteľné s vnútorným trhom pri uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

Článok 1

Podnik

Za podnik sa považuje každý subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právnu formu. Patria sem najmä samostatne zárobkovo činné osoby a rodinné podniky, ktoré vykonávajú remeselnícke alebo iné činnosti, ako aj partnerstvá alebo združenia, ktoré pravidelne vykonávajú hospodársku činnosť.

Článok 2

Počet pracovníkov a finančné limity určujúce kategórie podnikov

1. Kategóriu mikropodnikov, malých a stredných podnikov (MSP) tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 miliónov EUR a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 43 miliónov EUR.
2. V rámci kategórie MSP sa malý podnik vymedzuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 50 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 10 miliónov EUR.
3. V rámci kategórie MSP sa mikropodnik vymedzuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 10 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 2 milióny EUR.

Článok 3

Druhy podnikov, ktoré sa zohľadňujú pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm

1. „Samostatný podnik“ je každý podnik, ktorý nie je zatriedený ako partnerský podnik v zmysle odseku 2 alebo ako prepojený podnik v zmysle odseku 3.
2. „Partnerské podniky“ sú všetky podniky, ktoré nie sú zatriedené ako prepojené podniky v zmysle odseku 3 a medzi ktorými je takýto vzťah: podnik (vyššie postavený podnik) vlastní, buď samostatne alebo spoločne s jedným alebo viacerými prepojenými podnikmi v zmysle odseku 3, 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv iného podniku (nižšie postavený podnik).

Podnik sa však môže klasifikovať ako samostatný, teda ako podnik, ktorý nemá žiadne partnerské podniky, aj keď investori uvedení ďalej v texte tento 25 % limit dosiahnu alebo prekročia, a to za predpokladu, že títo investori nie sú s príslušným podnikom individuálne alebo spoločne prepojení v zmysle odseku 3:

- a) verejné investičné spoločnosti, spoločnosti investujúce do rizikového kapitálu, fyzické osoby alebo skupiny fyzických osôb, ktoré sa pravidelne zúčastňujú na činnostiach týkajúcich sa investícií do rizikového kapitálu, ktoré investujú vlastný kapitál do

nekótovaných podnikov (tzv. podnikateľskí anjeli) za predpokladu, že celkové investície týchto podnikateľských anjelov v rovnakom podniku sú nižšie ako 1 250 000 EUR;

- b) univerzity alebo neziskové výskumné centrá;
- c) inštitucionálni investori vrátane regionálnych rozvojových fondov;
- d) orgány miestnej samosprávy s ročným rozpočtom nižším ako 10 miliónov EUR a s menej ako 5 000 obyvateľmi.

3. „Prepojené podniky“ sú podniky, medzi ktorými je niektorý z týchto vzájomných vzťahov:

- a) podnik má väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v inom podniku;
- b) podnik má právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu iného podniku;
- c) podnik má právo dominantne pôsobiť na iný podnik na základe zmluvy uzatvorenej s týmto podnikom alebo na základe ustanovenia v jeho zakladacej listine alebo stanovách;
- d) podnik, ktorý je akcionárom alebo členom iného podniku, sám kontroluje na základe zmluvy s inými akcionármi tohto podniku alebo členmi tohto podniku väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v tomto podniku.

Vychádza sa z predpokladu, že dominantný vplyv neexistuje, ak sa investori uvedení v druhom pododseku odseku 2 nezapoja priamo alebo nepriamo do vedenia príslušného podniku bez toho, aby boli dotknuté ich práva ako akcionárov.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom zo vzťahov uvedených v prvom pododseku prostredníctvom jedného alebo viacerých iných podnikov alebo prostredníctvom niektorého z investorov uvedených v odseku 2, sa takisto považujú za prepojené.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom z týchto vzťahov prostredníctvom fyzickej osoby alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne, sa tiež považujú za prepojené podniky, ak svoju činnosť alebo časť svojej činnosti vykonávajú na rovnakom relevantnom trhu alebo na príbuzných trhoch.

Za „príbuzný trh“ sa považuje trh pre výrobok alebo službu, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššej alebo nižšej pozícii vo vzťahu k relevantnému trhu.

4. Okrem prípadov uvedených v odseku 2 druhom pododseku sa podnik nemôže považovať za MSP, ak 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv je priamo alebo nepriamo kontrolovaných spoločne alebo individuálne jedným alebo viacerými verejnými orgánmi.

5. Podniky môžu poskytnúť vyhlásenie o svojom postavení samostatného podniku, partnerského podniku alebo prepojeného podniku vrátane údajov týkajúcich sa limitov stanovených v článku 2. Vyhlásenie sa môže poskytnúť aj vtedy, keď je kapitál rozptýlený tak, že nie je možné presne určiť, kto ho vlastní. V takomto prípade podnik môže poskytnúť vyhlásenie v dobrej viere, že môže odôvodnene predpokladať, že v ňom 25 % alebo väčší podiel nevlastní jeden podnik alebo spoločne viacero vzájomne prepojených podnikov. Také vyhlásenia sa poskytujú bez toho, aby boli dotknuté kontroly alebo vyšetrovania stanovené podľa vnútroštátnych pravidiel alebo pravidiel Únie.

Článok 4

Údaje používané pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm a referenčné obdobie

1. Údajmi používanými pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm sú údaje týkajúce sa posledného schváleného účtovného obdobia a vypočítané na ročnom základe. Zohľadňujú sa odo dňa účtovnej závierky. Výška zvoleného obratu sa vypočíta bez dane z pridanej hodnoty (DPH) a iných nepriamych daní.
2. Ak podnik v deň účtovnej závierky zistí, že na ročnom základe prekročil počet pracovníkov alebo finančné limity stanovené v článku 2, alebo klesol pod tento počet pracovníkov a finančné limity, nebude to mať za následok stratu alebo nadobudnutie statusu stredného alebo malého podniku alebo mikropodniku, pokiaľ sa tieto limity neprekročili v dvoch po sebe nasledujúcich účtovných obdobiach.
3. V prípade novozaložených podnikov, ktorých účtovné závierky zatiaľ neboli schválené, sa uplatnia údaje získané odhadom v dobrej viere vykonaným počas finančného roka.

Článok 5

Počet pracovníkov

Počet pracovníkov zodpovedá počtu ročných pracovných jednotiek (RPJ), t. j. počtu osôb, ktoré boli v príslušnom podniku alebo v jeho mene zamestnané na plný úväzok počas celého posudzovaného referenčného roku. Práca osôb, ktoré nepracovali celý rok, práca osôb, ktoré pracovali na kratší pracovný čas bez ohľadu na jeho trvanie a práca sezónnych pracovníkov sa započítava ako podiely RPJ. Pracovníkmi sú:

- a) zamestnanci;
- b) osoby pracujúce pre podnik v podriadenom postavení, ktoré sa podľa vnútroštátneho práva považujú za zamestnancov;
- c) vlastníci-manažéri;
- d) spoločníci zapojení do bežnej činnosti podniku, ktorí majú finančný prospech z podniku.

Učni alebo študenti, ktorí sa zúčastňujú na odbornom vzdelávaní na základe zmluvy o učňovskej alebo odbornej príprave, sa nepovažujú za pracovníkov. Obdobie trvania materskej alebo rodičovskej dovolenky sa nezapočítava.

Článok 6

Vyhotovenie údajov o podniku

1. V prípade samostatného podniku sa údaje vrátane počtu pracovníkov určujú výlučne na základe účtovných výkazov tohto podniku.
2. Údaje o podniku, ktorý má partnerské podniky alebo prepojené podniky, vrátane údajov o počte pracovníkov, sa určia na základe účtovných výkazov a iných údajov o podniku, alebo, ak je k dispozícii, podľa konsolidovanej účtovnej závierky podniku alebo konsolidovanej účtovnej závierky, do ktorej je podnik zahrnutý v rámci konsolidácie.

K údajom uvedeným v prvom pododseku sa pripočítajú údaje každého partnerského podniku príslušného podniku, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššom alebo nižšom postavení vo vzťahu k nemu. Výsledok je úmerný percentuálnemu podielu imania alebo hlasovacích práv (podľa toho, ktorá z hodnôt je vyššia). V prípade krízových podielov sa použije vyšší percentuálny podiel.

K údajom uvedeným v prvom a druhom pododseku sa pripočíta 100 % údajov každého podniku, ktorý je priamo alebo nepriamo prepojený s príslušným podnikom, ak už tieto údaje neboli zahrnuté prostredníctvom konsolidácie do účtovnej závierky.

3. Na uplatnenie odseku 2 sa údaje partnerských podnikov príslušného podniku určia z ich účtovných uzávierok a ostatných údajov, podľa možnosti v konsolidovanej verzii. K týmto údajom sa pripočíta 100 % údajov podnikov, ktoré sú prepojené s týmito partnerskými podnikmi, pokiaľ ich účtovné údaje už nie sú zahrnuté prostredníctvom konsolidácie.

Na uplatnenie toho istého odseku 2 sa údaje podnikov, ktoré sú prepojené s príslušným podnikom, určia z ich účtovných uzávierok a ostatných konsolidovaných údajov, ak existujú. K týmto údajom sa proporcionálne pripočítajú údaje každého prípadného partnerského podniku tohto prepojeného podniku, ktorý sa v súvislosti s ním nachádza bezprostredne vo vyššom alebo nižšom postavení, pokiaľ už údaje neboli zahrnuté v konsolidovaných účtovných závierkach s percentuálnym podielom úmerným percentuálnemu podielu uvedenému podľa druhého pododseku odseku 2.

4. Ak sa v konsolidovanej účtovnej závierke neuvádzajú za daný podnik údaje o pracovníkoch, čísla týkajúce sa pracovníkov sa vypočítajú úmerne na základe súhrnu údajov z jeho partnerských podnikov a pripočítaním údajov z podnikov, s ktorými je príslušný podnik prepojený.